QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)

MAĠISTRAT
DR. JOSEPH GATT LL.D.

Udjenza ta' nhar l-Erbgħa, 25 ta' Settembru 2024

Avviż Nru: 79/2024
Nru fuq il-Lista: 1

Michael Attard Imports Limited (C34433)

vs

Jacob Alsan (K.I. 329895M)

Il-Qorti;

Rat l-Avviż tas-soċjetà attriċi mressaq fis-16 t'April 2024[1] fejn din il-Qorti ntalbet tikkundanna lil-konvenut tħallas is-somma ta' ħdax il-elf, seba' mija u għoxrin Ewro u erbgħa u tmenin ċenteżmu (€11,720.84ċ) rappreżentanti import t'għoxrin kambjala skaduti, aċċettati u ffirmati. Intalbu wkoll l-imgħax u l-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri kif ukoll ta' atti oħra.

Rat id-digriet tagħha tad-19 t' April 2024[2].

[1] A fol 1 tal-proċess.
[2] A fol 3 tal-proċess.

Rat dak li seħħ fis-seduta tat-3 ta' Ġunju 2024[3], fejn għad li l-konvenut kien ġie validament notifikat huwa naqas milli jħejji risposta jew li jirreġistra dehra fl-istess seduta. Dakinhar ġie mressaq kapitolu u l-kawża ġiet differita għall-provi kollha.

Rat dak li seħħ fis-seduta tas-26 ta' Ġunju 2024[4], fejn il-konvenut reġa' naqas milli jattendi u b'hekk il-kapitolu ġie dikjarat bħala mistqarr. Dakinhar il-kawża tħalliet għas-sentenza.

Rat l-atti proċesswali kollha.

Ikkunsidrat

Illi f'dawn il-proċeduri s-soċjetà attriċi għażlet li ma tressaq l-ebda prova, kemm dik konsistenti f'xi xhieda *viva voce* u lanqas evidenza dokumentarja[5]. Għażlet li tistrieħ biss fuq il-kapitolu imressaq, liema kapitolu, kif diġa intwera ġie dikjarat bħala mistqarr[6]. F'ċirkostanzi bħal dawn allura, l-Qorti m'għandhiex għalfejn

---

[3] Verbal relattiv jinsab a fol 9 tal-proċess.

[4] Verbal relattiva jinsab a fol 11 tal-proċess

[5] Għad-differenza ta' proċeduri ġudizzjarji oħra fuq mertu simili mressqa mill-istess soċjetà. F'dan ir-rigward, issir referenza għas-sentenza nru. 220/2022 tal-Qorti tal-Magistrati (Civili) bl-ismijiet **Michael Attard Imports Limited vs Cygent Card Limited,** (Avviż Nru: 220/2022) mogħtija minn din il-Qorti diversament preseduta fil-5 ta' Frar 2024;; dik fl-ismijiet **Michael Attard Limited vs Josephine Cutajar,** (Talba Nru: 85/2020) mogħtija mit-Tribunal għal Talbiet Żgħar nhar ilt-8 ta' Frar 2021 u dik fl-ismijiet s-sentenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili bin-numru 523/2018 bl-ismijiet **Michael Attard Imports Limited vs Graziella Bezzina,** (Rik Ġur Nru: 523/2018) mogħtija mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili nhar id-9 ta' Otturu 2018 (l-appell minn din l-aħħar sentenza kien waqa' deżert).

[6] Fis-sentenza fl-ismijiet **Stephen u Claudia miżżewġin Vella vs Bollicine Limited Et**, (Appell Civili Numru. 161/2005/1), mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar id-9 ta' Jannar 2008 in tema ngħad li: *"Dan premess, jibda biex jigi osservat illi in linea ta' principju l-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament prevvisti u determinati mil-ligi taht il-Kapitolu 12. Ara Artikoli 698 (2) u 702 (3). Minnhom huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f' min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli ghal kapitolat u ta' vantagg ghall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni fl-ismijiet "Anthony Borg -vs- Samwel Veneziani", Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998, illi "din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova posittiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu*

tevalwa l-provi mressqa magħdud mal-konfessjoni tas-subent[7], propju għaliex ma teżisti l-ebda evidenza ulterjuri[8]. Fi kliem ieħor, ma hemm l-ebda prova oħra li tista' tikkontradixxi l-konfessjoni hekk provokata[9].

Illi għalhekk t-talba attriċi qiegħda tiġi milqugħa.

Illi finalment, jingħad li jista' jagħti l-każ li dak li ntqal hawn fuq isib applikazzjoni għal dak li jikkonċerna t-talba għall-imgħax. Madanakollu, l-Qorti

---

ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut".

[7] Fis-sentenza fl-ismijiet **Noel Sultana vs Tony Xerri**, (Appell Civili - Ghawdex Numru. 7/2009/1), mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar is-7 ta' Lulju 2010, in tema ngħad li *"... huwa dejjem ta' rilevanza li jigi denotat f'kazijiet ta' din ix-xorta illi l-apprezzament tal-pertinenza u ta' l-influwenza tal-kapitoli tikkostitwixxi valutazzjoni ta' natura diskrezzjonali rizervata lill-gudikant fil-mertu... ghalkemm in-nuqqas ta' twegiba ghal kapitolu taghmel prova posittiva jew argoment indizzjarju ta' prova, il-valur ta' din l-istess prova seta' dejjem jigi mwarrab jekk, fuq l-apprezzament prudenzjali, jinstab li l-oggett tat-talba mhux sufficjentement suffragat minn elementi ohra ta' prova akkwiziti mill-process".* Utli wkoll issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Leonard Incorvaja vs Manuel Camilleri et,** (App Nru: 370/02) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar il-4 ta' Ġunju 2018 fejn propju aggravju dwar il-fatt li l-Ewwel Qorti ma kinitx qieset il-fatt tal-kapitolu bħala determinati ġie miċħud wara li sar dan ir-raġunament: *"Għalkemm huwa veru li l-kapitolu għandu jitqies bħala konfessjoni meta s-subent ma jkunx deher il-qorti sabiex iwieġeb u ma jkunx iġġustifika n-nuqqas, pero' b'daqshekk ma jfissirx li l-qorti għandha toqgħod dejjem fuq il-preżunta konfessjoni. Is-subizzjoni għandha tiġi eżaminata flimkien mal-provi l-oħra tal-kawża, b'mod illi jekk il-kapitolu ma jkunux konfaċenti mal-provi l-oħra tal-kawża, u l-ġudikant jidhirlu li għandu jagħti prevalenza lil dawk il-provi l-oħra, l-konfessjoni preżunta derivanti mis-subizzjoni iċċedi quddiem dawk il-provi l-oħra. Fis-sentenza Fenici Insurance Agency Limited nomine vs Paul Stoner et tat-22 ta' Novembru 2002, din il-qorti qalet: "Il-Qorti tagħmel din l-aħħar osservazzjoni fir-rigward. Ma jfissirx illi l-fatt biss li subent ikun naqas bla ġustifikazzjoni li jidher biex jirrispondi għall-kapitolu magħmul kontra tiegħu kellu neċessarjament iwassal biex il-Qorti tilqa' t-talba attriċi. Dan għaliex skont il-liġi 'l-ammissjoni bis-subizzjoni ta' waħda mill-partijiet tista' tagħmel prova ta' fatt…." (Art. 694(2)). Aktar rilevanti hu s-subinċiż (3) ta' dan l-artikolu li jiddisponi illi f'kull każ tkun magħduda bħala li tagħmel prova dik il-parti biss tal-ammissjoni li l-Qorti jidhrilha li tistħoqq li tkun emmnuta".*

[8] Huwa t'interess dak li seħħ fil-proċeduri fl-ismijiet **Elmo Insurance Ltd vs Grezzju Abela,** (App Inf Nru: 188/2019) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar is-16 ta' Frar 2022 fejn dik il-Qorti irrevokat sentenza dan il-Qorti diversament preseduta li ċaħdet it-talba attriċi minħabba nuqqas ta' provi. Għal-kompletezza jingħad li f'dawk il-proċeduri s-soċjetà appellanti kienet resqet diversi dokumenti fl-istadju tal-appell, bl-utilizzar tal-artikolu 145 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta.

[9] F'dan ir-rigward issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Vincent Falzon vs Jane Debono,** mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar is-7 ta' Marzu 1984.

ssib li għandha timxi skond dak li jrid l-artikolu 1141(2) tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta għaliex ġiet mpoġġija fl-impossibilita li takkorda imgħax mill-iskadenza tal-kambjali relattivi, propju għaliex dawn il-kambjali ma ġewx imressqa mis-soċjetà attriċi. Li kieku l-Qorti timxi kif mitlub fl-Avviż, x'aktarx tkun qiegħda tagħti lok għal kwistjonijiet futuri waqt l-eżekuzzjoni tat-titolu eżekuttiv li qiegħed jingħata b'din is-sentenza.

Għaldaqstant, il-Qorti qiegħda tiddeċiedi din il-kawża billi tilqa' t-talba tas-soċjeta' attriċi u tikkundanna lill-konvenut jħallas lill-istess soċjeta' attriċi s-somma ta' ħdax il-elf, seba' mija u għoxrin Ewro u erbgħa u tmenin ċenteżmu (€11,720.84ċ) bl-imgħax legali mis-16 ta' April 2024[10] sad-data tal-pagament effettiv.

L-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri jitħallsu fl-intier tagħhom mill-konvenut.

Dr Joseph Gatt LL.D.
Maġistrat

Annalise Spiteri
Deputat Reġistratur

[10] Data tal-preżentata tal-Avviż